

35-
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. *Οκτ. IV, 35/1970*

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

25-27 Ιανουαρίου 1980

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Αρυμῶνας*...
(παλαιότερον ὄνομα: ... *...*), Ἐπαρχίας... *Ἀμφυραῖ*,
Νομοῦ... *Μαγνησίας*...
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀπόστολος*
Γ. Ντόκος... ἐπάγγελμα *διδάσκων*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Αρυμῶν Μαγνησίας*...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *ἔξ. <6>*...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Γεωργίος*... *Μιχ.*... *Ταυτικός*

ἡλικία... *8.0*... γραμματικαὶ γνώσεις... *β' Δημοτιμῶν*...
τόπος καταγωγῆς... *Αρυμῶν*...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Δεί. ὑπῆρχον ὠριζόμεναι περιοχαί, ἀλλ' ἐνηλλάσσοντο... καὶ ἔμειον ἔτος.*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; ... *ἐνηλλάσσοντο καὶ θε. ἔνα ἔτος.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἀνῆκον... εἰς... τοὺς χωρικοὺς ὡς ἰδιοκτητίαι.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; ... *ο. πατὴρ μοιράσει... π.χ. περιουσίαν... εὐδὺς μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του.*

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *Οἱ περισσότεροι ἐν τῷ κατόικῳ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν καὶ ὅχι εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.* -
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί* .....
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ... *Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα τῶν μοναστηρίων πρὸ τοῦ 1920 θύραζετο οἰκογένειαι καὶ ὡς μισοκῆτορες.* -
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) *μιστακάτορες* Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ... *Εὐρίεντο εἰς χαμηλὴν ἀντίπεδον.* .....
- 3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ... *Εἰς εἶδος.*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ... *Ἐχρησιμοποιεῖντο καὶ ἐργάται ἐποχικῶς διὰ τὸ θέρισμα καὶ τὸ ἀλώνισμα. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. 17 δρχ. ...*
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ἐχρησιμοποιεῖντο ὡς ὑπηρέται ἐκτόποι καὶ κούτοι.* .....
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Δέν μετέβαινον εἰς ἄλλους τόπους ἀλλὰ ἔμενον εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν.* -
- β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ὅχι ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Ἐμενον εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν.* -

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

... Δέν... ἐλιπαίνοντο... ἀ. 22 α'... παρ. 18 κ. ν...
... τὰ... τιμήματα... των... δι' ὀργωμάτων...
... β. 1'... ἐν... ἔτος... -

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... το... 1949

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... ἀπὸ 70... ἔτους... 1915

ἔχρησιμοποιήθη τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ ἀπὸ τοῦ 1918 αἱ
ἀνωγεινίστικα μηχανήματα

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κοπεσκαύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... τα... ἄροτρα... ἐπιδραμεύοντο

... 2... ἐργαστὰς Βόλου Γκλαβάνη...
... τα... ἄροτρα... ἦσαν... μονόφτερα... -

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Βάβις... 4. ἑρμα... 7. ὑψίσον... 10...

2. ἐταβάρι... 5. ἐτρωβίς... 8...

3. ἐταυρός... 6. χειρολαβή... 9...

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν ᾗρησει); ... ἀπὸ τοῦ ἔτους... 1949

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ... ἐχρησιμοποιήθη... -

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμού ...? *ἔχρησται μοι εἰς τὴν ἀπόστολὴν 1918*

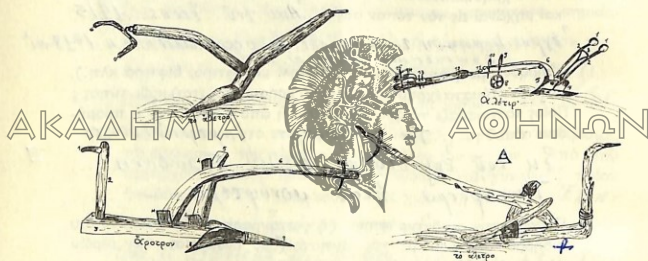
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

... Τὸ... ξύλινον... ἄροτρον... τὸ... κατεσκευάσθη...

... εἰς... τὰ... γεωργικὰ... χωρία... ἐπὶ... Βρυταίνης...

... Σήμερον... δὲν... ὑπάρχουν... φυλάκιστα... -

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *Δὲν ὑπάρχει. -*

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Τὸ ὕνι... ἦτο... καὶ... εἶναι... πρὸς ἴδιον... δι...
... ὅλα... τὰ... ἐλάφην... - .....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.) .....

... Ἀπαντὰ... τὰ... εἰς μονοδύμικα... κατωτέρω... .....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος, *Διὰ τὸ ζεύγνιο βόες καὶ τὸ βίβη-ρσεν ἵπποι ἢ ἡμίονοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δύο.*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ὁ ζυγός ἦτο ἀναγκαῖος μόνοι διὰ τοὺς βόας.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Σημερινός. δὲν γινίσκεται διὰ τοὺς βόας. ὄργωνται μὲ βοῦς.*

Παλαιότερον. ἐχρησιμοποιοῦτο ὁ ζυγός μὲς τὰς δύο ζεύλας πρὸς τὸ ἀνωτέραι.

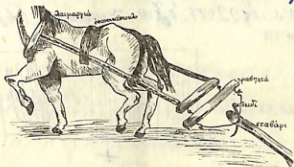
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *λέγεται... λοῦρα.*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *ἀπὸ τῶν ὀργωνόντων μὲς ἐκ 500.*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

1) Ζαυμαργιά, 2) λαμαργιά, 3) ἀγκυρίδες καὶ...
... 4) ... π. α. λ. α. τ. ς. δ. ξ. υ. λ. α. τ. ... τὸ ... ὅποιον ... ἐξαρτᾶται
... ἀπὸ ... τὸν ... χ. α. τ. ς. ο. ν. ... τὸν ... ἐτα βαριαὺν ... καὶ ἄροτρον.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας ...

... 1) ἀνδρὲς ὀργαίναντο καὶ ... 2) ὑπηρέτης ... ἐὰν εἴπαρχη ... τοιοῦτος ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

... Δέν ... ὑπάρχον ... ξύλινα ... ἄροτρα ... ἐλέγ-
... ρα ...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ... 1) ἐξ αὐτῆς τὴν ζαυμαργίαν, εἰς τὴν δὲ δὴν, ἐκτελείται καὶ ἀγκυρίδες ἀπὸ αὐτὴν καὶ μετὰ τὸ ἀγκυρῶν αὐτὰν καὶ προσδένονται εἰς τὸ παλαιὸν ξύλινον ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα μετὰ τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

... Τὰ ... κατευθύνει ... μετὰ τὴν ... συρταριὰν ...

... αὐτὴν ... ἢ τὴν μεταρριάν, ἢ ὅποιον προσδένεται, εἰς τὴν μεγάλην ἐμάστιν ξύλινον καὶ κατευθύνει εἰς τὰς χειρολαβὰς ...

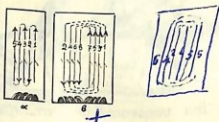

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Αναθόχως... τῆς... διέκω... αὐτὴν...
...καθ'εὐθείαν... ἢ... πλάγιως...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Ἐπὶ τῆς... ἀλλοτρίᾳ... χωμάτα... (β)... καὶ... μέγα...
...χώματα

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριῆς, ντάμης, σιασιῆς, μεσδράδες κ.λ.π.); Ἡ... σπορὰ γίνεται... δια... φωρίδαν...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ...

Ἐχωρίζετο... με... αὐλακιάν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; ... εἰς... περιοχὰς... χρησιμοποιεῖται...
...εἰς... τοῦ χωραφιοῦ... πάλιν...
...νὰ εὐθὺς... με... ἄροτρον...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανοίξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὕνι: καθέτως, πλάγιως, βαθιὰ κλπ. ....

Στὴν... διάνοιξις... αὐτῶν... καθέτως...
...ἢ... πλάγιως... πάντως με... ὕνι...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . . . εἰς ὅσα ὀργώματα γενέται . . .

αυρίως... ὅσον... τό χωράφι... ἔχει... καίτοι... —

Υ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτηρικῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Έχοντας την πείρα του παλαιότερου φίλου...

ὀρχήστρα 1) ὄρχητρα. 2) οἱ Ἀφρονέζοντες. 3) διδασκαλία

...τον Σειτήνιον καὶ ἄπορα τὸν ὀικέτιον.

Ποτέ κερδίζουν - Σήμερα γίνεται φόνον έχ. άρχωμα
και απολυνθεί ή ορσος ηρωισμός εσάρκωτος ή αβη-

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω) *ρὸς εἰρη.*

Δια τα υπηκόους ζήτω το τὴν
 Αἰοφ. τοῦ ἁγίου ἁγίου

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτᾶρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἡμῶν ἐν ἑσθλῇ

4) Πόσα ὄργανάματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; . Διὰ τῶν ἑξῶν, μεθὲν καὶ ἀπὸ τῆς κ.κ. ἐκ

5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκν εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;.....

Τὸ δῶρον καὶ τὸ κατῆκον
καρτεῖν.

β) Με ποια γεωργικά εργαλεία (ή τυχόν άλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: το ποδάρι, τά φτερά (παρουτία) κ.ά. και το ύνι κατά την άροτρίασιν (δργωμα, άλέρτισμα, κάμωμα κλπ.) από το χώ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; ...

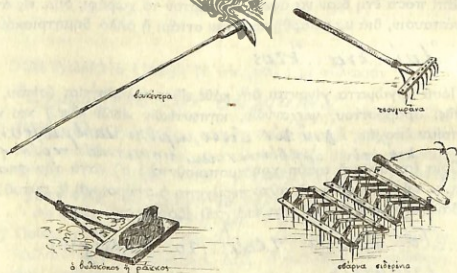
Μέ... τὸ... ἀξιά... λαμπίαν... ἢ με' ἔλλει-
ψοειδῆ... σιδηρᾶν... ράβδον —

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ...

Πί... κείται... λα... τῆ... ἐπ... ο...
... ἀ... βο... εἶ... ἢ... τῶν... ἐ... ἐ...
... εἰς τὴν ἐπ... εἶ... ἢ... εἰς τὸν... β... α...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματ' αἰνων ἐκ τούτων).

Ἐ... ἐ... ἢ... ἐ...
... ἐ... ἐ... ἐ... —

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

1/ Τσάπα, 2/ καμάρι ἢ ευειπαριὰ καὶ
3/ Π.Α.Θ.Ι.Ε.Τ.Η.Ρ.Ε. —

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ἡ εὐφυγες, 2ο εὐφυγον ἢ ὁ εὐφυγῆς . . .

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. . . . .

Τὸ πνεῦμα (πνεῦμα) . . . . .

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. . . . .

Με' εὐνο τὰ πτωχὰ (πρώτοι) . . . . .

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. . . . .

Δὲν παραχόχεται εἰς τὴν
περιοχὴν καὶ γεώμην . . . . .

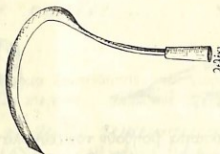
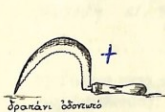
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

Μέ...τα...δρεπάρια...

Εἴητι ἐν χρόνῳ διὰ τὸν διερισμόν. ῥόνον.
 τὰ ὀδοιπορία. ὁδοιπορία. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσυες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). . . . .

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). 7η πρ......
.....ὀδοντωτή.....

- 4) Πώς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
Η. Χειρολαβή... ἦτο. Ψυλίσκη.....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) .... οἱ... εἰς ἡραυροχ.οι.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χειῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσews καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἡ ρόβη... καὶ... ρεβιθία... δι... ἔμελλε... ἐν... ὁ σῖτος... δι... ἀποπ... —*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *30.5... ἐν... 15... ἀναθόμω... τοῦ... ὕψους... τοῦ... καὶ... σπέρτου... —*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .... *ἡ πορφυροῦ... παλαιότερον... —*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χειρὶς, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; .... *οἱ... ὁ... οἱ... θερίζεται... ἐναποθέτουν... ἐπὶ... τοῦ... ἐδάφους... τὰ δρ... χροα... ἡ... —*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειρὶς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .... *Τὸ... ἕνα... ἐπὶ... τοῦ... ἄ... (3) ἐν... (4)... ἐχ... τὰ... χροα... καὶ... οἱ... ἐτάχυν... ἐν... ἀν... ἔχουν... πάντα κατεύθυνσιν. —*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... ἀγκυρία .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; .....

.. Ἄνδρες... αἰαί... γυναικες... ἤρχοντο... αἰαί
Μερικοί... ὡς... επαγγελματίαι... ἀπὸ...
τῆς... Σπάρτης... φθιῶτιδος... .....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χαῖμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

.. Με... μερομίσθια... Ἄνδρες... ἀρχ... 10...
αἰαί... γυναικες... ἀρχ... 7... .....,
... ὁ... ἰδιουτέτης... ἐταί... τὰς... θεριστὰς
... ἀ... παροχὴ... γράμματα... αἰαί... δίδαν... .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

.. Ἐφερόν... ἄνδρες... αἰαί... γυναικες... καί
ἐκ... τὰς... δύο... χεῖρας... αἰαί... χερσίν... αἰαί
... ἀπὸ... πλάτης... παλαιῶ... διὰ τὴν... προ-
σταβίαν... αἰαί... χερσίν... αἰαί... .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Κυρίως... ἡρχίσθη... Δευτέρῃ... ἢ Τετάρτῃ
διὰ κί. θυελιδοῦ... ἢ... ἐργασία τοῦ θερισμοῦ καὶ...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Κυρίως... ἐτραγουδοῦσαν... τὴν Παιά...
... Πιὰ... ἤτις... δουλουδιαμέκη... πῶς μαρά-
... θηκε... καὶ... Κ.λ.π. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδος...
... τὸ... τοῦ... θερισμοῦ... ἐργα-
... οἱ... θερίζονται... ἀνα... χεῖρ...
... καὶ... ἔρριπτον... πρὸς... ὁπίσω... εὐχό-
... μενοι... καὶ... χρόνῳ... περιβάλλονται...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

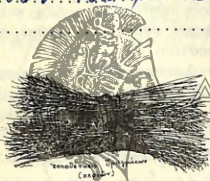
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ... ἐσπέρασ... τῆς ἰδίας ἀμέρας... τοῦ...
... θερισμοῦ... ἡρχίσθη... τοῦ... δέσιμο...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..Τό... δέσιμο... ἐγένετο... ἀπὸ... ἑνα... κόνον
 ..ἀποφέν... Τοῦτο... συνεκέντρωνε... ἑνα...
 ..ἐξ... πέντε... ἀγκύρια... καὶ... καὶ... ἔδενε...
 ..μὲ... δεματιῶ... προσχόμενα... ἀπὸ... τό...
 ..πύ... ψυλὸ... εἰσάρι... το... ὅποσον... ἔθερίζε-
 ..το... ἐχιδόν... ἴσα... μὲ... το... ἔδαφον... —
 .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

..Τὰ... δεμάτια... συνεκέντρωνοντο... ἐξ...
 ..ὠρισμένο... μέρος... τοῦ... θερισμένου... ἀγροῦ...
 ..τοποθετούμενα... ἐν... θειρήν... τοῦ...
 { 20... 40 }... δεματιῶν... — .....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. ....

Δ.ἐν... παρόχονται... γεώμεθα... εἰς τὴν
 .. ἀγρο.τι.μ.ν... περ.ο.χ.ν... τοῦ χωρίου.
 .... Δρυ.μ.ν.α. ....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. ....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐστιν θίξετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. ....

Δ. Η. σπορά... ἐγίνετο τὸν Νοέμβριον.

2) Τὸ εὐόψιμο... μετ' τὴν κόσσαν... κατὰ τὸν

Μαΐον... καὶ ἔπειτα ἀπὸ Δεκεμβρίου ἕως
 ἀπὸ ἐφ' ἑξῆς ἐνδεκάμηνη εἰς Μάρτιον καὶ
 Μαρτίον εἰς τὸν Ἀχρῶνα.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). ... Κατὰ τὸν... Μαΐον... μετ' τὴν κόσσαν -

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας). ....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Για τὸ... δέξιμο... τοῦ θίκαν.
 ἐχρησιμοποίησα... τὸ... ὑργα... καὶ... ἐδέ-
 χετο... ἐδέχθη... ἢ... ἢ... καὶ... ἐδέχθη -
 70 61 ἡπαλθεν -

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Παλαιότερον... συνεκεντρώνοντο... εἰς τὸ...
 ... ἀγῶνι... περικύβηνον... εἰς τὴν αὐλήν...
 ... ἐλεόσπου... ἐπιχοῦ... Σήμερον... συνεκεντρώ-
 νται... εἰς ὠριμένην θέσιν καὶ ἀγῶνιαν -

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ....

Ἀγῶνι -

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ....

Ναί -

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ... Παλαιότερον... εἰς τὴν...
 ... αὐτὴν... ἐλεόσπου... οἰκίας... Σήμερον...
 ... εἰς ὠριμένην... τοικὴν... θέσιν... ἐγῶνιαν

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

... Ἀ. ν. κ. ε. ... εἰς ... μίαν ... οἰκογένειαν ...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. Ἀπὸ ...
... 20 ... Σεπτεμβρίου ... μέχρι ... 15 ... Αὐγούστου ...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Τ. α' ... παλαιά ... ἀθώρια ... 80 α' ... ἦσαν ...

... χωματάλωνο ... — χρησιμεύοντα ... με ... θούνα ... βοδιών ...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) .....

... κυρίως ... ἐπάλειψις ... τοῦ ... δαπέδου ...

... τοῦ ... γύρω τοιχώματος ... ἀνὰ ...

... διὰ ... μείγματος ... κοπρῶν ... βοῶν ... τοῦ ... ἀχύρων ...

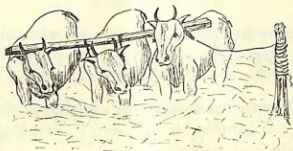
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

... 20 ... Σεπτεμβρίου ... κυρίως ... ἤρchiζε ...
... 10 ... π. μ. ...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ὁρθεῖα... καὶ... ἐξέκοντα... πρὸς τὸν...
ἀπὸ τῶν β. τ. ν. θ. ν. —

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὑψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Διὰ τῆς χρήσεως... ἵππων, καὶ...
ἐξέκοντα... μετὰ πρὸς...
ἐξέκοντα... ἕτερον... τῶν...
ἀπὸ τῶν β. τ. ν. θ. ν. —

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου τοῦ
 τεθριάνει τὸ μεσημέρι τῆς ἡμέρας
 αἰμέρας -

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

Ἐχρησιμοποιεῖται τοῦτο τὸν ἀθύνει ἐκείν
 τὸ διμύρι, τὸ γεαρποδοῖ, καὶ
 τὸ φτυάρι - ἀπαντα ξύλινα -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

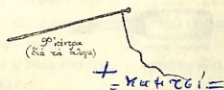
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ; ..... **Ναι**..... **Κυρίως**..... **τοὺς**.....

στάχους τοὺς μαζεύει μετ' αὐτοῦ φτυάρι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναί..... Ἡ ἀθύνει ἐκείν... τὸν φ'κέντρα
 γιὰ τὰ ἀλωνα... ἐξέρχεται... παφτεῖ.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) γίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν, ... Δὲν... εἶχαν... ἰδιαίτερ. α. ὁροία...
..... ἔφεχ. ετο... τότε... πάλι... τώρα... λαμ. ν. =

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

.....-Загнѣ.-

- 17) Ποιοί άλωνίζουσιν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπάρχουν (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσάπρανδες, καλούμενοι άλωναῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶναι βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀελάμβανον τὸν άλωνισμόν . . . . .

Κοιμήσας... εὐχόμενος... βασιλεύς
αὐτῶν καὶ ἰδαντῶν... γέννησιν... ἔκτατον
μόνον... ἐν... ἁγίᾳ... —

- 18) Πλην του μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἄλωνασιτικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρπύ τοῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

...Nap

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; ...;

Κ. Σπαρακας... ελπίστο... να... να τρεφω να ζήτο.
 Ξ... να έδω... Α.Ι. διαβάσεις ήταν άρα φρονι-
 σταν δύο # είδω... ο μικρός να πάρω να... ο
 μεγάλος. —

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχυῶν ἐγένετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν·
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

...Διὰ τοῦτο... γαλήνην, διὰ πόθοντα καὶ τὸ νοσηρὸν.

κόλατοι ερωτηλός

ξύλο καμυδινὸν διὰ τὸ κοσμήματα
μικρὸν ὡρὸν διημετριαντῶν

Ἐπὶ πρόσωπα καὶ ποῖων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἡ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; . . . *Καὶ. 201. μιζέει. . . πῶς ἀμοιβή. ε. ε. ε.*
Κυρίως. . . κοπάνησις. εἰς αὐτὴν. . . χι. 4. . . προφασί. ε. τ. ἡ. ρα
μ. ἔχρ. 1. καὶ. ἐστὶν. ἡ. χ. 1. α. . . εὐδοκί. α. ἀπὸ. 20.
. α. 900 ν. 1. —

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχῶν ἐκοπάνιζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Κυρίως... ἐν... κρίν, αὐθιγῇ... ἔλαβαν... οἱ...
 ἡ... εἰς... τὸ... ἀφωκι... ζικ... —... Ἐπὶ... τῶν...
 ...ἐδάφους... μίαν... ἐστῆς... χωριζτά... ἔλαβ...
 ἡ... αὐθιγῇ... ἐπὶ... τῆς... πρώτης...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

... Δ. ἐκ... ἐστῆς... τραγούδια...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ἡ... ἐστῆς... 1918...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μόλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦνται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... λέγεται... = θ. α. ν. ι. =

... Εἰς... ἐπί... Χρ...
 ... τὸ... δικριάνι... καὶ...
 ... τὸ... γυνύρ...
 τὸ δικριάνι τὸ καρποῖ τὸ γυνύρ

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

... ἡ χιτωνοῦ... τὸ... ἀνωτέρω... ἔθιμον...
~~Μὲ... τὸ... καρποῦ... καὶ... μὲ... τὰ... γυνάρ...~~

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ... τὸ... καρποῦ... καὶ... μὲ... τὰ... γυνάρ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνέμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἁμοιβῇ ;

... ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

... Λέγονται... κόντυλα...
 ... ἀν... γίνεται... δεύτερον... ἀλώνισμα... ἀλλά...
 ... ὁ... ἀποχωριζόμενος... τῶν... καρποῦ... ἐν...
 ... καρποῦ... μὲ... τὰ... διελουθῇ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

... ἡ.ε.ω.ε... καρπολῶνεται... ἔκταπτα... ὅ...
 ... ἀποχωρίζεται... ἡ.ε.ν. ἡ.ε.τ.ε.α.ῶ.ν... ἀπὸ...
 ... ἡ.ε.ν. ὠ.τ.ο.κ... γίνεται... με' τὸ... δι.ε.σ.ύ.θ.ι...
 .....

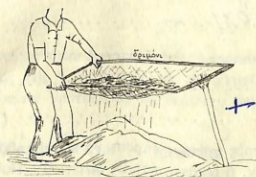
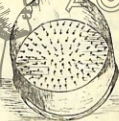
6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

... Γίνεται... ἀπὸ... γυναικός... καὶ... δ.ι.α.θ.ο.ρ.ή...
 ... π.ῶ... καρποῦ... με' τὸ... δ.ε.ρ.μ.ό.ν.ι...
 .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατέ φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ἦτα... ἐν... χρήσει... παλαιότερον... ἀδ. δερμίδ.-
 γλ... Σήμερα... διὰ... τὸν... φυσικόν... χρῆ...
 ...εἰσάγεται... ἀδ. αὐτοκίνητον... —

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

ὅχι. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

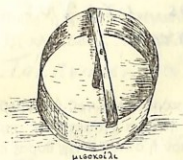
ὅχι. —

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ἡ μέτρησις ἐγένετο μετ' ὧν σταμπαρί...
 Ἐνα... σταμπαρί... εἴκοσι πέντε (25)... ὀμάδες -

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο, εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο, *Ναι*
 β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *Ναι*
 γ) τὸ γυφτιάτικο, *Ναι*
 δ) τὸ ἀλώνιατικο, κατ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

Ἦσαν ὧν σταμπαρί (25) ὀμάδες καὶ τ' ἐκείνη
 12,5 ὀμάδες -

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

Εἰς τὴν οἰκίαν... περὶ... ἀγρούς -

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Εἰς τὸν ἀχυρῶνα* .....
... ἐν τῷ... τοῦ... χωρίου... .....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέροις στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τοῦς θεριστέριους... σταχύας .....
... πρὸ τοῦ ἀλωνίσματος .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πρὸ τοῦ ἀλωνίσματος... κατασκευάζεται ἐν τῷ
θεριστήριον σταχυῶν πλεκτή .....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *λέγεται... ὡς*

καὶ... ἐχει... σχῆμα τριγώνου... ἢ τετραγώνου... .....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.Χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... Κατὰ... τῆς... Ἀποκριῶς .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Τὸ... ἑσπέρας... τοῦ... Κυριακῆς... τοῦ... Τυροφάγου
... εἰς... τοῦ... χειμακίου .....

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..*π.ο.ι.τ.ῆ.π.α.ν.ρ.δ.α.*.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

..*π.ο.ι.δ.ι.ά... τ.ε.α.ί... γ.υ.κ.ι.τ.ε.ε.τ... τ.ε.μ.ρ.ι.ω.τ.*.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

..*τ.ά... π.α.ι.δ.ι.ά... ἀ.π.ό... τ.ῆ... π.ρ.ο.σ.η.τ.μ.έ.κ.η.κ... α.ἰ.μ.έ.ρ.α.ν.*.....

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..*μ.ε.τ.ά... τ.ό... φ.ω.τ.ι.ά... π.η.γ.α.ί.κ.η.ν... τ.ά... π.α.ι.δ.ι.ά...
ἀ.π.ό... θ.ο.ν.κ... σ.τ.ῆ.κ... φ.ω.τ.ι.ά.ν... τ.ε.α.ί... ο.ί... γ.ε.ί.τ.α.ν... ε.ε...
κ.ό.ρ.η.ς... ἰ.δ.ῶ.ν... σ.τ.ῆ.κ... φ.ω.τ.ι.ά.ν... σ.υ.μ.μ.ε.τ.ρ.ώ.ν.ο.ν.τ.α.ι.*.....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..*ὅ.τ.α.ν... ἡ... φ.ω.τ.ι.ά... ἀ.ν.ά.ψ.η... τ.ό.τ.ε... ἀ.ρ.χ.ί.ζ.ε.ι...
...δ... γ.ε.ρ.ό.ς... π.α.ι.δ.ι.ῶ.ν... τ.ε.α.ί... γ.υ.κ.ι.μ.ε.ῶ...
...μ.ε.τ.ά... π.η.δ.ῶ.ν... ἀ.ν.α.θ.ε.ν... τ.ῆ.ς... φ.ω.τ.ι.ά.ς... τ.ε.α.ί...
...τ.ό... μ.έ.γ.η... σ.υ.ν.ι.χ.ί.ζ.ε.τ.α.ι... ἔ.ω... ὅ.τ.ο.υ... τ.ε.μ.ε.ῶ.θ.ο.ν...
...τ.ά... γ.ύ.ρ.ω... π.ῶ... σ.υ.ν.ι...
...κ.ε.ν.τ.ρ.ώ.θ.ο.ν... —*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

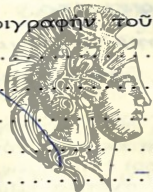
Κυρίως... καίεται... ἡ.ε.π.α... ἡ.ε.α...
 ὁ.δ., ἡ.γ.δ.ρ.ω... ἡ... καί... π.ο.υ.ρ.ά.ρ.ι.α...
 .....
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

ὁ.χ.ι...
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 33

Προς

Τὴν Αναδιωκτικὴν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρῆνης
Ἑλληνικῆς Παιδείας

Εἰς Ἀθήνας

Γιατὰ τὸν Ἐπιδιωκτικὸν Χαρακτῆρα Ἑκπαίδευσης
Β! Ἑλληνικῆς Περιφέρειας Μαθησιας >

Ἐποβαλλεῖ

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐπ' ἀριθ. 2.244/28-

ἑρωτηματολογίου Κέντρον Ἑρῆνης 11-1969 διαταγῆς ἡμῶν, λαμβάνω τὴν τιμὴν
τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας γὰρ ὑποσέσω ἡμῶν ἐνθυμῶν τὸ ἑρωτημα-
τιοὶ χειρογράφου συλλεγόμεν ὅπως τοιοῦτον τὸ Κέντρον Ἑρῆνης Ἑλληνικῆς

Παιδείας συμπληρωμένων, μετὰ χειρο-
γράφου τῆς ἐκτελέσεως πρὸς τὸν Κέντρον
χειρογράφου ὅπως.

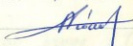
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21^ῃ Μαρτίου
1970. -

ΑΘΗΝΑΙ

Παρασημειοῦν διὰ τὰ περαιτέρω. -
Ὑπευθύνων

ὁ Ὑπὸ τῆς τῶν Σχολείων

ΑΠ. ΠΥΡΡΟΣ

Περιγραφή χωρικού είδους από της προετοιμασίας δια τήν
εποράν των δημητριακών μέχρι του ελαιοτριβείου καί της αποδι-
κεύσεως αυτών εις τό χωρίον Φρυγάνος της επαρχίας Αιμαρίας.

Οι κάτοικοι του χωρίου Φρυγάνος ακολουθούν παλαιότερον
αίωρον δέ καί σήμερα εις τήν Γεωργίαν καί τήν Κτηνοτροφίαν.

Οἷτοι δὲν εἶχον ὠρισμένην θέσιν διὰ ἐποράν, ἀλλά καθε-
ἕτος ἡλλαβόν ταύτην, ἀφήνοντας τήν πρώτην περιοχὴν δι' ἀφρανά-
παισιν, διότι ἐυέτην τήν ἐποχὴν λιπάσματα δὲν ὑπῆρχον.

Μερικοὶ ἐκ τῶν κατσίκων εἰργάζοντο καί εἰς τὰ πετήματα
τῶν μοναστηρίων οἰκογενειακῶς ὡς μικροῦτεροι.

Ἐποικιστὸς διὰ τὸ δένδρεμα καί τὸ εὐώπωμα οἱ κτηματῆ-
αι προελάμβανον ἔργατος ἀνδράς καὶ γυναῖκας ἐπὶ ἡμερομίσθῳ.
Ἐκ ἡμερομίσθου ἦτο 17 δραχμαί.

Οἱ μεγαλοκτηματῆαι κυρίως ἐλάμβανον ὑπηρετάς ἐργοπίους
κατσίκους, ἑτερομένους κτηματικῆς περιουσίας.

Μέσα καλλιέργειας.

1. Ξυλίνον ἄροτρον

Τοῦτο ἐκρησιμοποιεῖτο μέχρι τοῦ ἔτους 1914. Χέυρετο ὑπὸ τῶν
βοῶν καί ἦτο τοῦ αὐτοῦ τύπου δι' ὅλα τὰ ἐδάφη. - Ἡ κατασκευὴ
τοῦ ξυλίνου ἄροτρου ἐγένετο ὑπὸ εἰδικῶν τεχνικῶν, καταγομέ-
νων ἐκ τοῦ γειτονικοῦ χωρίου Βρυακίρης Μακεδονίας. -

Σήμερα εἰς τήν ἀνωτέρω περιοχὴν δὲν ὑπάρχουν ξυλί-
να ἄροτρα. -

2. Σιδηροὺν ἄροτρον

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1915 ἐκρησιμοποιήθη τὸ σιδηροὺν ἄροτρον
μονόφτερον, κατασκευασθὲν εἰς τὸ ἐργοστάσιον Κ. ΓΚΛΑ-
ΑΝΗ ἐκ Βόλου. -

Τὰ μέρη τοῦ ἄροτρον ἦσαν:

1) ἡ βάσις 2) τὸ σταθάρι 3) ὁ σταυρός 4) ἡ θέρυγα 5) ἡ στρωδὴς 6) τὸ ὑρίον καὶ 7) αἱ χειρολαβαί.

Τὸ εἰδηρόν ἄροτρον ἐκρέτο ὑπὸ τῶν ἵππων ἢ τῶν ἡμιόνων.

Κατὰ τὸ σέψιμο τῶν ἵππων ἢ τῶν ἡμιόνων ἐκρημιμοποιούντο τότε καὶ ὁήμερον, πλὴν τοῦ ἄροτρον καὶ τὰ ἔφης ἐνέργαι:

- 1) δύο λαμαργίς 2) δύο βαριαράμια 3) τέσσαρες ἀγυαίδες καὶ 4) τρία παλατσόδυνα.

Τὸ βέψιμο τῶν δῶν γίνεται ὡς ἔφης:

Τίθεται εἰς τοὺς λαμούς τῶν δῶν αἱ λαμαργαί, βυρδέ-
φεν τὰς ἀγυαίδες ἐν τῇ μιᾷ ἄκρῃ αὐτῶν ἀπὸ τῶν λαμα-
ργίς καὶ τὴν ἑτέραν ἐν τῶν παλατσόδυνων. Ἀποσπῶντες

τοποθετοῦμεν εἰς τὴν ῥάχιν τῶν δῶν τὰ βαριαράμια, βυρ-
δέφοντα τὰ ἑξῆς μετὰ τῶν ἀγυαίδων. Τὸ πρὸς τὸν ἄκρον
τῆς μεσαγνῆς ἐκαστοῦ δῶν εἶνα ὀχοίνιον, τὸ ὁποῖον ψάθει
ἔως τὰς χειρολαβὰς. Τοῦτο λέγεται συρταριά ἢ ψυταριά.

3. Ἀλωτιστικὴ μηχανή.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1918 ἐκρημιμοποιήθη ἡ ἀλωτιστικὴ μηχανή καὶ ἔντοτε κατηργήθη τὸ ἀλῶνισμα ὑπὸ τῶν ἵππων.

4. Γεωργικὸς ἐλκυστήρ.

Ὡσαύτως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ ἐνεπύθη ἐκρη-
μιμοποιήθησαν τὰ τρατέρ πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν.

Σπορά Δημητριακῶν.

Διὰ τὸν σίτον ἐκαστος ἀγρὸς πρὸ τῆς σπορᾶς του παλαιότερον
ὠρχώμετο τρεῖς φορές 1) ὄργωμα 2) διβόλισμα καὶ 3) σπορά.

Σήμερον γίνεται ἓνα μόνον ὄργωμα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀ-
κολουθεῖ ἡ σπορά τοῦ σίτου ἐστὶ πεταχτὰ ἢ μέεπαρτιμὴν
μηχανήν, ἐβαρνεύομενος ἀποσπῶντες ὁ ἀγρὸς ὑπὸ εἰδηρό-
βαρνας. -

Διὰ τὴν σπορὰν ἀραβοσίτου γίνονται τρία ἐν ευρώῃ ὄργωματα.
Ὁρῶμεν τὸν χειμῶνα, διβόδιον κατὰ τὸν Μάρτιον
καὶ σπορὰ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον.

Ὡσαύτως διὰ τὸ μπουσταγιακὰ γίνονται κατὰ τὴν
Ἰαννοῦν τρία ἐν ευρώῃ ὄργωματα. -

κατὰ τὴν σπορὰν τοῦ εἴτου ἦτο ἀπαραίτητον τὸ δι-
βάλλει διὰ τὴν τοποθέτησιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τοῦ εἰσοσπόρου πρὸς
διασπορίαν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀγρὸν. -

Ἐπίσης τὸ μαδάρισμα τοῦ ἀρότρου γίνεται μετὰ (ἀφ' ὧν)
σιδηρὰν ράβδον τοποθετηθεῖσαν εἰς τὸ ἄμρον τοῦ θουκέν-
τρου. -

Τέλος διὰ τὸ τμήμα τοῦ ἀγροῦ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται γὰ
ὄργωθῃ ὑπὸ τοῦ ἀρότρου χρησιμοποιοῦται ὁ κασιμὸς καὶ ἡ
τάσπα. -

Ἡ σπορὰ τῶν ὁσπρίων (κομπίνων) γίνεται εἰς
τὴν αὐχυσίαν ἐνῶ τῇ φάσῃ εἰς τὰ πέταχτα. -

Γεύμενα δὲν καλλιεργεῖται εἰς τὴν ἀγροτικὴν
περιοχὴν τοῦ χωρίου Δρυμῶκος Μαγνησίας. -

Θερισμός. -

Ὁ θερισμός τῶν σιτηρεσιῶν ἐγένετο μετὰ τὸ δρε-
πάνι διότι, πᾶσι τῆς κόσσεως διὰ τὴν ὑπὸν τοῦ χόρτου,
δὲν ὑπῆρχον ἄλλα μέσα θερισμοῦ.

Ἡ κόψη τοῦ δρεπανοῦ ἦτο ὀδοντωτὴ καὶ ἡ χει-
ρολαβὴ ξυλινή.

Ὁ εἶτος, ἡ θρώμη καὶ ἡ κριθὴ σήμερον ἀρῶνίζον-
ται ὑπὸ τῆς θρεψοαρωτιστικῆς μηχανῆς (κομπίναν). Ἐπεὶ
ὅμως ὅπου δὲν δύναται γὰρ μεταβῆ ἡ κομπίνα λόγῳ
ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, γίνεται ὁ θερισμός μετὰ δρε-
πάνι ὅπως καὶ παλαιότερον. -

Τὸ ὕψος εἰς τὸ ὁποῖον θερίζεται ἕκαστον

σπαρτόν κυμένεται . από 5-15 πότους ἐν τῇ γῆς, ἀνα-
λόγως τοῦ ὕψους ἐκείνου σπαρτοῦ .

Ὡς διεύεται ἥσαν κυρίως οἱ ἰδιουτῆται τῶν ἀγρῶν
ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐνίοτε δὲ οἱ ἰδιουτῆται (μεγαλοφυ-
ταί) προεβάμβανον καὶ ἐπαγγελματίας διεύετας, προερ-
χόμενους ἐν τῷ χωρίῳ Σπαρτιά τῆς Φιδιώτιδος .

Τὸ ἐμερομίδιον τῶν ἀνδρῶν ἀνῆρχτο εἰς δέκα
<10> δραχμὰς καὶ τῶν γυναικῶν εἰς ἑπτὰ <7> δραχμὰς
μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἐν μέρει τοῦ ἰδιουτῆτου .

Ὁ διεύετος ἤρχετο ἡμέραν Δευτέραν ἢ Τετάρτην,
ἵνα ἡ ἐργασία συνεχισθῇ ὁμαλῶς ἀνευ διακοπῆς .

Οἱ διεύεται καὶ αἱ διεύετριαι ἐφόρουσαν κατὰ
τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὡς
χειρόντια <καύτρες> διὰ τὴν προστασίαν τῶν χειρῶν .
Κατὰ τὸν διεύετον ἔρχεται καὶ ἡ ἀρχαία ἐργα-
συνδοξὴ τὴν ἰσχυρίαν .

Οἱ διεύεται καὶ αἱ διεύετριαι κατὰ τὸν διεύετον
ἐκχημάτιζον χαρόβουθα τὰ ὅποια ἐποπιδέτουν τὸ ἐν
ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ (1-4) . Οὕτω ἐκχημάτιζον τὰ θεό-
μενα θημάτια .

Λησσοῦσθαι κατὰ τὸ ἐπέραν εἰς ἐργάτης συνεκέντηται
τὰ θημάτια ἀνὰ τέσσαρα ἕως πέντε <4-5>
καὶ ἔθεν ταῦτα μετὰ δεματικὸν προερχόμενον ἀπὸ
τοῦ πύθηνος σιτάρι τοῦ χωραγίου .

Τέρος τὰ δεμάτια ευμεντρώνονται ἅπαντα
εἰς βειρένια ἢ θυμωνιῆς ἀνὰ ἑκατο, ἕως πεσάρων
<20-40> .

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ διεύετου ὁ διεύετης ἢ οἱ δι-
εύεται ἐσταύρωνον μετὰ τὰς χεῖρας τῶν ἀνὰ ἐν
χειρόβουθον ἑκατο καὶ τὸ ἔρριπτον πρὸς τὰ ὅπι-

τω, εὐχόμενοι καὶ τοῦ χρόνου περισσώτερον. -

Ἀθωτισμός.

Ὁ ἀθωτισμός ἐγένετο εἰς χωματάγων, εὐδρισιόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἐκείτου σπιτιοῦ.

Οὗτος ἤρχιζεν τὸν Ἰούλιον καὶ ἐτελείετο περὶ τὸ μέσον τοῦ Αὐγούστου. -

Διὰ τὸν ἀθωτισμὸν ὑπῆρχον πρὸς τοῦτο εἰδυοὶ ἀθω-
νισταὶ γεγόμενοι (βαθμάδες).

Πρὸ τῆς συνηγεῖσθαι τῶν δερμάτων εἰς τὸ ἀθῶναι ἐν
τῶν διαφόρων ἀγρῶν, προετοιμάζετο τοῦτο δι' ἐπαθείψους
τοῦ δαπέδου μετὰ μίγματος ἀχύρου καὶ τσόφλου βωδῶν. -

Διὰ τὸν ἀθωτισμὸν ἐκρησιμοποιεῖτο ἄλογα εὐδεδεμένα
μετὰ χοιρίου τὸ ὁποῖον ἐκρημοῖεν θηρίαν πέριξ τοῦ
θαιμοῦ ἐκείτου ἵππου. Τὸ ἔτερον ἄκρον τοῦ χοιρίου
ἦτο προδεδωκένον ἐπὶ παλαιῶν (στύβου) ἀκροῦ εἰς τὸ
κέντρον τοῦ ἀθῶνιου. -

Τὰ ἐξευχμένα δῶα περὶφερόμενα ἔμποτον μετὰ τῶν
ποδῶν αὐτῶν τοὺς σταχυς.

Οἱ βαθμάδες ἐκρημοποιοῦν πρὸς ἐυνοτισμὸν τῶν
ἐξευχμένων ἀλόγων καὶ τὴν ἀθῶνίαν.

Τὸ ἀθῶνισμα ἐπὶ ἀθῶνιστῶ ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἀνατο-
λῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς μεσημερίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀθῶνισματος δὲν ἤμουντο
ερανοῦδια. -

Λίχτισμα. -

Μετὰ τὸ ἀθῶνισμα ἤρχιζε ἀπὸ τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυ-
ναῖκας τὸ λίχτισμα. Κατὰ τοῦτο ἐκρημοποιεῖτο ὡς εὐκέρ-
μα τὸ διμούρι, τὸ καρποδοῖ καὶ τὸ γυνάρι ἅπαντα ἐύ-
θινα.

Μὲ τὸ γυνάρι ἐμαδεύετο ὁ σωρὸς (σῶρι), μὲ τὸ καρ-

πολλοὶ ἐγένετο τὸ ἀνέμιον καὶ μετ' αὐτὸ διουλοῖ ἐγένετο
ὁ ἀποχωρισμός τοῦ εἴτου ἀπὸ τὰ πόταρα. -

Ταῦτα τέλος διήρχετο ἀπὸ τὸ δερμόν, ὅποτε
ὁ μὲν εἴτος ἐπίπτε ταῦτα δὲ παρῆμένον ἐπὶ αὐτοῦ. -

Δεὶν τὰ συμβαθῇ ὅτι, τὸ λίχνον ρυθμίζεται καὶ ἐφαρῶ-
ται ἐν τοῦ πυλῆματος ἐνδοίμοσ ἀνέμου. -

Τὸ μήτρημα τῆς παραχθείσης ποσότητος ἐγένετο μετ' αὐτὸν
μυῖον. Ἐνταῦθα πέντε πέντε (25) ~~μυῖα~~ ὁμαδές.

Μετὰ τὸν ἀγωνισμόν κατεβάσθησαν οἱ ἐφ' ἡ γόροι:

1. Τὸ ἀγωνιστικόν
2. Τὸ ἀγροφυλακτικόν καὶ
3. Τὸ παπιδάτικόν.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τοῦ εἴτους ἐπαθῆκεν κατὰ
ἐκείνην ἐπὶ τῆς οἰκίας. -

Ἀκαδημία τοῦ ἀγῶνος ἐπαθῆκεν κατὰ τὴν ἀν-
ρῶνος, κεκρίμενον πρὸς τὴν οἰκίαν.

Τοῦτο μετέφερε κατ' ἀρχὰς ἐπὶ μεγάλων οἰκίων
καὶ ἐραυτέρων ἐπὶ τῶν ἐνδομύων.

Ἡ ἐπιτοχὴ τοῦ εἴτους πορεύετο ἐν τῶν κα-
νυτέρων σταχύων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ περι-
σμοῦ. Ἐπὶ τῆς μερικοῦ γεωργοῦ ἐκμημάτιον ἐν
τῶν καλυτέρων σταχύων, κατὰ τὸν περισμόν καὶ πρὶν
ἡμερῶν (πρὶν τῇ) μελαυμένην τὴν ἀντήν, τὴν ὅποιαν
ἐφύλαττον ὡς στογίδι εἰς τὸ θυλάκιον μέχρι
τῆς νέας ἐσοδείας. -

Φωτιές

Τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου ἐκείνου ἔτους
ἡμερῶν κατὰ γεωργίας φωτιὰν καλούμενην (τοῦτο πορ-
δα). Πρὸς τοῦτο ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας γυναῖκες
καὶ παιδιὰ μετέφερον λαβὰς εἰς τὸν τόπον τῆς φωτιᾶς.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾶς κλπ.) . . . .

Κενρίω... λαίανται... γ.ε.τα... λεγα...
 δ.ι.δ., α.β.ά.ρ.ω... η... λαί... π.ο.υ.ρ.ε.ά.ρ.ι.α...
 .....
 .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . . .

ὁ χ. λ. ~~~~~
 .....
 .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

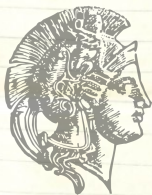
Τὸ βράδυ ἐγένετο περίξ τῆς φωτιάς χορός τεσά ἐν εὐε-
γείᾳ ἄπαντες γυναῖκες καὶ παῖδά ἐπηδούσαν τῇ φωτιᾷ.
Μετά τὸ σβῆσθαι τῆς φωτιάς διεσωροπίδοντο πύδῳ
ἐπιωτρέφοντες εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν.

Πληροφορητής: { Γεώργιος Μιχ. Ταυτικός γεωργός
ἔξ τοῦ χωρίου Αρμυῶτος Μαγνησίας.

Γραμματικαὶ γνώσεις Β' Δημοτικῆς.

Συλλογεὺς: { Ἀπόστολος Γ. Πτόμος, διδ/γος.

Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 25-27 Ἰανουαρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ